

ליונר אז"ר

(תגים)

בלבי כל הימים — — —

*

באבטוביאוגרפיה „לתולדותי“ (שנד-פסה בשעתה בירחון „הנעורים“ ליוב-לו החמשים) מספר אז"ר, כי היה לסופר עוד בהיותו תינוק, ברשמו ב„בנטשריל“ („פנקס ברכת המזון“) הקטן ש„ביום הכפורים אין אומרים הרחמן, כי הרי אין אובלים בו.“ והתחלה זו באה ללמד על השאר: לא באה אצלו הכתיבה אלא על מנת ללמד ולאלף.

„כשעלה בדעתי להיות סופר ביש-ראל אחזתני רעדה“ (מ„רשימות שדיה הסופר“).

על בן קרא לעצמו „סופר“, שהיה ידוע מקדמת דנא אצל אבותינו ואבות אבותינו כאדם שכתובתו היא בקרושה ובטהרה: — סופר סת"ם.

„אני רוצה דבר קטן, שכל סופר עברי, כשהוא יושב לכתוב יזכור, כי „מטח אלהים בידו — דא קולמוס“ ואז... ואז תהיה לנו ספרות יותר נקיה ויותר רוממה“ (שם).

את ההקדמה לכרך השלישי של כתביו („מפנקס שריה סופר“) הוא גומר בתפילה זכה הנוגעת עד הלב, כי „הניצוץ הדל והחיוור שנוצץ מתוך נשמתו יצורה אל הניצוצות הגדולים והקטנים של שאר עובדי הספרות הישרים“.

תפילתו זו של אז"ר לא היתה תפילת שוא. ניצוץ לניצוץ וגז לגז שיצאו מנשמתו הכשרה והצנועה נצי-טרפו והיו לעמוד אודה לעם ולנוער

בארון הספרים של אבי נמצא קוני-טרם דק בלתי מכורך, כתוב באית-יות זעירות, אותיות פנינים. כשלמדתי ב„חדר“ תקפני בולמוס הקריאה וקראתי מכל הבא בידי מתוך גנוזי של אבא והגעתי גם אל כתב יד זה שהיה טיוטא מאחד מסיפורי אז"ר הראשונים; כששאלתי את אבי מה טיבו של קונטרס זה, ענני, כי קיבלו במתנה מקרובנו „זיסקינד רבינוביץ“, סופר, המחבר ספרים בלח"ק; היה לי אז כעין גילוי הדבר, שגם בימינו עוד נמצאים בני אדם, הכותבים ספרים בלשון ה„חומש“, ולא עוד אלא שאיש מלאי כזה הוא קרוב לנו, ממשפחתנו.

ובאחד הימים, זכורני, נתפשטה בין ילדי ה„חדר“ השמועה, כי לעיירתנו בא אורה, סופר בישראל, אז"ר, לבקר את בן אחותו, הרב מ. בריסביץ, מרא דאתרא. כליל שכת הלכנו, אני ואבא, לבקרו. הקסימוני העינים הטובות והמחייכות והפנים המאירות של האור-רת. הוא הושיט לי את ידו כמו למכיה ישן, שאל אותי ללימודי ונתן לי לת-שורה את סיפור-אגדתו „שלומים“ (מהסדרה „עולם קטן“, הוצאת רבניצי-קי). לבי פחד ודחב סחודה! הבטתי אליו בהערצה וביראת הכבוד. את ההוברת שנתן לי בלעתי „בבבורה כטרם קיץ“. האגדה על נבל שמכר את נשמתו לשטן — עשתה עלי רושם עז. למדתי הימנה, שיש שקל כסף הנוצר מדמעות עשוקים ומטיפות דם וזיעה. וחדברים נקלטו בנפשי.

טוב ונוח לבריות, חובב ילדים, איש הצדק שלבו מלא המלה לעשוקים ולעלובי החיים — ככה נחרת בזכרני אז"ר בעודני ילד רך, וזאת דמותו

נחום איש גמזון